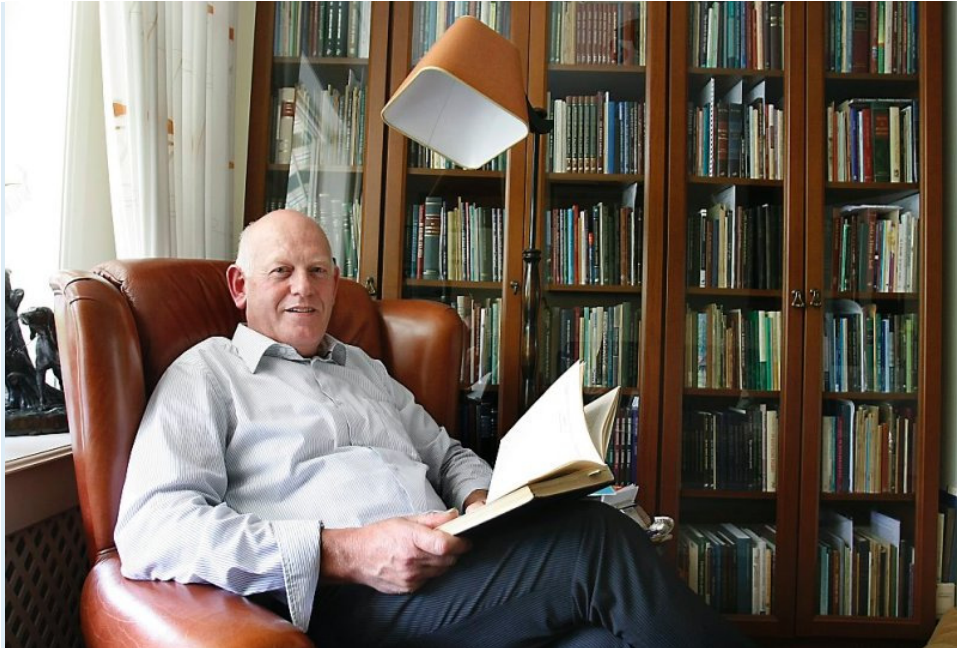

Kasten met oude vroomheid

23-07-2011 | Jan-Kees Karels

Ouderling G. M. van Zuijlen uit Katwijk verzamelt prekenboeken en brochures. „Een vrije trant van preken spreekt me aan.”

G. M. van Zuijlen uit Katwijk spaart prekenboeken van dominees. Op markten snuffelt hij in dozen, op zoek naar ontbrekende brochures.

Oudejaarsavond, Katwijk aan Zee. In het zwart geklede mannen en vrouwen lopen naar de kerk. De vrouwen dragen witte kapjes. Door de ramen valt het licht van de kroonluchters. Boven de zee hangen grote grijze wolkgroepen. Het schilderij van Albert Wessels in de woonkamer van G. M. van Zuijlen (58) past bij zijn boekenverzameling. Van Zuijlen spaart alle publicaties van predikanten uit de Oud Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. „Weet je wat het is”, zegt mevrouw Van Zuijlen. „Het sluipt erin, hè. Een uit de hand gelopen hobby.” Glimlachend: „Dat heb je met alle verzamelaars: op een gegeven moment kunnen ze ervoor in therapie.” Van Zuijlen: „Ik ben breed georiënteerd. Elke keer kom ik weer een stapje verder.”

Tot voor kort werkte hij „in de bloemen”, maar het bedrijf is failliet gegaan, zodat Van Zuijlen zijn baan verloor. „Het is nu alle hens aan dek. De oude boeken heb ik bijna allemaal, maar de nieuwe wil je ook kopen en die kosten al gauw 25 euro. Maar ik ben pas jarig geweest, dat scheelt. De boekenbonnen liggen er nog.”

Van Zuijlen is ouderling in de gereformeerde gemeente van Katwijk. Hij verzamelt nu zo'n kleine zes jaar. Altijd als hij op pad gaat, draagt hij een lijstje met titels bij zich – titels die hij nog niet in bezit heeft. De gemeente heeft geen predikant, dus worden er preken

gelezen. „Ik moest daarvoor naar de consistorie. Hoewel de consistorie maar vijf minuten hiervandaan is, vond ik het toch wel handig om zelf de boeken bij de hand te hebben. Dan kun je op je gemak thuis kijken welke preek je op zondag gaat lezen in de kerk. Daarom ben ik de boeken gaan verzamelen.”

Intussen heeft de Katwijkse verzamelaar een collectie die er mag zijn: prekenboeken, brochures, tijdredes, herdenkingsboeken, pamfletten. Hoeveel het er zijn, weet hij niet precies. Het gaat om tientallen meters. Hij staat op van zijn stoel. „Dit boek heeft me enorm geholpen bij mijn zoektocht.” Van Zuijlen haalt "Predikanten en oefenaars" uit de kast: een naslagwerk met uitputtende informatie over dominees en voorgangers. „Neem als voorbeeld ds. Th. van Stuijvenberg. Wat zou hij hebben geschreven? Kijk maar hier: "Sions Koning, Sions onderdanen", Biggekerke, 1979; "Uw trouw is groot. Tien preken", Houten, 1999; een preek in de bundel "Gedenkt uwer voorgangeren", enzovoort. Op die manier kom ik aan mijn informatie.”

Van Zuijlen haalt een stapel boeken boven in de kast weg. En daar komen alle brochures van ds. G. H. Kersten tevoorschijn. „De eerste preek die van hem is uitgegeven in Yerseke heb ik zelfs dubbel.” Het draagt de titel: "God vaart op met gejuich. Leerrede over psalm 47:6. Ds. G. H. Kersten, dienaar des Goddelijken Woords bij de geref. gemeente onder 't kruis te Rotterdam. Uitgesproken Hemelvaartsdag 1907". In de preek staat Kersten stil bij „I. Den verheven Persoon, Die opvoer. II. Het volheerlijke werk, Hem toegeschreven, en III. De eindelooze vreugde, die in dat werk Hem vergezelde, om daarna met een woord van toepassing te eindigen.”

De ouderling struint veel boekenmarkten „van onze richting” af. Snuffelend in dozen en manden treft hij zeldzame brochures en boeken aan. Zoals een lezing van ds. G. H. Kersten, honderd jaar geleden in Krabbendijke. Of een „onbekend werkje” van ds. Karens. Van Zuijlen doelt op een boek dat werd aangeboden door de kerkenraad van de gereformeerde gemeente te Werkendam ter gelegenheid van het 12,5 jarig ambtsjubileum van ds. M. Karens. „Ik wist dat niet, maar zag het boek in De Saambinder bij de aankondigingen. Dan bel ik op, en zo krijg ik het in mijn bezit.”

Van Zuijlen leest de boeken zelf ook weer na om nieuwe titels op het spoor te komen. Zo kreeg hij het herdenkingsboek binnen van de gereformeerde gemeente van Benthuizen. „Ik las daarin dat bij de uitbreiding van het kerkgebouw in 1937 ds. A. van Stuijvenberg een rede heeft uitgesproken. Toen dacht ik: Hé, die rede heb ik niet. Ik heb heel wat afgebeld. Ds. Golverdingen, ds. De Heer, ds. Schipper – niemand heeft het, en het moet er wel zijn. Ik heb gebeld met een oud-lid van de gemeente Benthuizen dat nog door ds. Van Stuijvenberg is gedoopt. Ik heb gebeld met de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten in Rotterdam. Maar het boek is niet boven water gekomen. U begrijpt wel dat als er een boekenmarkt is, ik daar heel goed rondkijk.”

Van Zuijlen spaart vooral auteurs waar hij zich geestelijk mee verwant voelt. Dat betekent voor hem: publicaties uit de Gereformeerde Gemeenten, uit de Oud Gereformeerde Gemeenten en uit de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. „Als we zelf geen kerk

hebben, ben ik bij de gereformeerde gemeente in Nederland te vinden”, zegt hij. „En dat ik ook de oud gereformeerde boeken verzamel, is door ds. Smits gekomen. Als jongeman leerde ik hem kennen, ds. Smits ging ook in Katwijk voor. Toen ben ik ook andere predikanten gaan lezen, zoals ds. Joh. van de Poel.”

Wat Van Zuijlen aanspreekt in ds. Smits is diens „vrije trant van preken” en de „gezelschapstaal” die deze bezigt. „In de Gereformeerde Gemeenten heb je dat minder. Ik ben zelf een man van het gezelschapsleven, ziet u. Jarenlang bezocht ik enkele gezelschappen, eerst in Ter Aar, later in Bodegraven.” Boeken van hervormd-gereformeerde broeders heeft Van Zuijlen nauwelijks. „Ik heb één hervormde predikant: ds. Dorsman. En ik weet dat ook ds. I. Kievit veel invloed heeft gehad in de Gereformeerde Gemeenten. Misschien dat ik van hem nog eens wat ga aanleggen.”

Op de eerste verdieping staan de christelijke gereformeerde predikanten: ds. Sneep, ds. Smit, ds. Bakker, ds. Groen, ds. Laman. „Elk boek lees ik uit, of ik het mooi vind of niet. Daarbij lees ik om en om: een prekenboek, een levensbeschrijving, een prekenboek, een levensbeschrijving. Je kunt niet alleen preken lezen.” Op de CGK-kast prijkt een buste van Johann Sebastian Bach. „Die is van mijn vrouw.” Eens in de twee maanden gaat Van Zuijlen langs boekhandels. „Boekhandel De Roo in Zwijndrecht is voor mij het belangrijkste, maar ook de boekhandels Koster in Barneveld en Den Hertog in Houten.”

De ouderling van de gereformeerde gemeente in Katwijk heeft ingezien dat het verzamelen wat te ver ging. „Iemand zei: Als nu eens alles verbrandt? Dan heb je niets meer. En dat is ook zo. Tegelijk zeg ik: Als het verzamelen maar dienstbaar mag zijn aan de gemeente. Het zijn geen voetbalplaatjes die je spaart.”

http://www.refdag.nl/boeken/interviews/kasten_met_oude_vroomheid_1_578353

Wacht u van de Schriftgeleerden, die daar willen wandelen in lange klederen, en beminnen de groetingen op de markten, en de voorgestoelten in de synagogen, en de vooraanzittingen in de maaltijden. (Lukas 20:46)

DJK - commentaar : Ik heb altijd verstedd gestaan hoe sommige mensen het vuur uit hun sloffen lopen om een voorname positie in de kerk te bekomen. Het is natuurlijk wel waar dat wie het ambt eens opzieners begeert, een treffelijk ambt begeert. Maar nu zal het moeten blijken of dit een vleselijke en/of godsdienstige begeerte was, of een begeerte uit God geboren. Diegenen die het moeten wezen kunnen het meestentijds niet zijn. Als je in de Nederlandse politiek terecht wilt komen, moet je veel speeches afleggen, een netwerk van voorname vrienden zien op te bouwen, en proberen om zoveel in de schijnwerpers te komen. Zo ook in de vele kerkverbanden van onze dagen! Daarbij is het ook zeer belangrijk dat anderen van je weten hoe wijs, hoe belezen en hoe onderlegd je wel bent. En wanneer je eenmaal in een kerkenraad gezeten hebt, en er na korte tijd plots weer uit moest stappen omdat je probeerde te heersen over het geweten van andere ouderlingen, dan.....tja wat dan? Dan hou je na verloop van enige tijd gewoon een indrukwekkende lezing over Openb. 13 (van ds. Moerkerken) op de doordeweekse lidmatenkring, met een inleidend verhaal van woorden dat het een hele studie was...bla...bla...bla. *“Waar was hij eigenlijk aan begonnen?”* Want het was toch zulk een zware materie! Maar als je dan gewoon doet of het jouw lezing is, en vooral niet zegt dat het een lezing van een ander was, dan kan je toch mooi je puntjes scoren voor de avond erna met ouderlingverkiezing. Je draait die lezing twintig keer af, je leert hem uit je hoofd, je probeert het daarbij ook nog op dezelfde toon op te zeggen, en iedereen is onder de indruk, de weg is geplaveid, en je bent verzekerd van een erebaan in het voorgestoelte van de synagoge in de Gereformeerde Gemeente te Katwijk aan zee.

En zo is het ook gebeurt! Ik heb lange tijd niet geweten dat er zoveel poppenkast op het kerkelijk erf te koop is. Het enige nadeel voor hem was dat ik deze indrukwekkende lezing ook enkele malen had beluisterd. U kunt deze lezing hier vinden:

[http://preken.dewoesteweg.nl/index.php?dir=../Kerkhistorische%20lezingen/\(.\)%20Eschatologie%20-%20van%20de%20leer%20der%20laatste%20dingen](http://preken.dewoesteweg.nl/index.php?dir=../Kerkhistorische%20lezingen/(.)%20Eschatologie%20-%20van%20de%20leer%20der%20laatste%20dingen)

Toen ik dit allemaal zo zat aan te horen en zat aan te zien, dacht ik: “in welke godsdienstige kermis ben ik nu verzeild geraakt?” Ik was met stomheid geslagen hoe ik zag dat deze man, die ik voorheen voor een oprecht mens hield, aan het eind van die bewuste avond de lofprijzingen van vele mensen in ontvangst nam. Ik kon niets zeggen want ik was daar geen lid. Diezelfde avond snelde ik naar huis, en maakte enkele mp3-kopieën van die lezing op cd's die ik aan drie verschillende kennissen gaf om te beluisteren. Het liefst nog dezelfde avond, omdat men dan het beste vergelijk kon maken. Eén van die drie mensen die op die lidmatenkring aanwezig was, was ouderling Waardenburg. Hij belde mij diezelfde avond nog op, en vroeg me wat dit te betekenen had. Ik zei hem dat die lezing er aardig op leek, of niet? *“Het is precies dezelfde lezing”*, zo zei Waardenburg verontwaardigd. Ik zei hem dat het de avond erop ouderlingverkiezing was, en dat hij nu tot nut van zijn gemeente behoorde te spreken. Dit ‘Ananias en Safirabedrog’ moest immers aan de dag komen!

Maar hij durfde niet vanwege de vrede der Joden, en de andere twee maakten ook geen bezwaar bij de zittende kerkenraad. Terwijl ze het alledrie met mij eens waren dat dit geheel niet deugde. Ze vergaten echter dat ze zich daarmee medeschuldig hebben gemaakt aan dit bedrog. Hun zwijgen was in dit geval ook toestemmen in dit bedrog. Mijnheer Van Zuijlen maakte de volgende maandelijks lidmatenkring (onder druk gezet zijnde van één van de drie) wel kortelings kenbaar dat het een lezing van ds. Moerkerken was, maar toen was hij inmiddels al lang en breed tot ouderling gekozen. Echter zonder betoning van berouw omtrent het theaterachtig vertoon waarmee hij die lezing had voorgedragen. Dat is toch wat! En daarbij het toppunt, er was niemand die van zijn stoel opsprong om hem aan te spreken op dit schandelijk bedrog. Het maakte deze gemeente kennelijk niets uit in en door welke weg hun opzieners verkozen waren geworden. Werkelijk onvoorstelbaar! Wee u, Farizeeën, want gij bemint het voorgestoelte in de synagogen, en de begroetingen op de markten, Lukas 11:43.

Enige tijd later kwam ik deze ouderling Van Zuilen tegen op de bloemenveiling. Hij probeerde een praatje aan te knopen, ik viel maar meteen met de deur bij hem binnen, en vroeg hem waarom hij voordeed alsof het een lezing van hemzelf was in plaats van gewoon eerlijk te zeggen van ds. Moerkerken. Toen schoten zijn ogen vuur....hij probeerde een excuus te verzinnen maar vond er geen. Wat deden de Judaïsten toen ze de apostel Paulus niet konden weerstaan en weerleggen? Toen speelden zij op de persoon van Paulus, door bijv. te zeggen dat hij de dertiende apostel was. Telkens moest de apostel om dit soort lasterpraat zijn apostolisch ambt aan het begin van zijn zendbrieven verdedigen. Zo ook deze mijnheer Van Zuijlen! Toen hij geen antwoord wist te verzinnen, viel hij me aan op mijn persoon door te zeggen dat ik (volgens hem) nogal snel van m'n stuk te brengen was en zeer snel op mijn tenen was getrapt. Ik voelde meteen haarfijn aan wat hij daarmee bedoelde te zeggen, maar stelde hem de vraag wat hij hiermee bedoelde te zeggen? Hij kreeg een rood hoofd...en zei even niets. Ik zei hem: "Laat ik je een beetje opgang helpen, Gerard. Was het misschien, omdat ik onlangs zo zat te wenen aan het Heilig Avondmaal toen ik tegenover je zat...?" Hij gaf aan dat het inderdaad wel wat minder had gekund. Deze woorden voelden aan alsof Christus in mij vertrappt, gehoond, getart, bespuugd en geslagen werd. Hoewel ik mijn gevoelens hardop van hem kreeg bevestigd, was ik toch even uit het veld geslagen door deze godslasteraar. Maar toen kreeg ik toch enigszins de vrijmoedigheid hem ernstig te waarschuwen, door hem aan te zeggen: "Wee nu diegene die de tranen van die wenende zondares (Luk. 7) aan de voeten van Christus durft te verachten, Gerard. En wee nu diegene die de tranen van een bitterlijk wenende Petrus durft te verachten. Want deze tranen zijn door God opgevangen en in Zijn flessen bewaard gebleven, Psalm 56:9."

En wat denkt u dat deze ouderling van de Gereformeerde Gemeente te Katwijk mij direct als een vurige slang toebeet? "*Maar Petrus ging wel naar buiten, Kleen!*"

Met andere woorden....had u zich beter ook niet uit ons vroom gezelschap kunnen verwijderen? Ja lezer, in de ogen van deze ouderling was ik een orde en vredeverstoorder toen de Heere Jezus mij door Zijn lieve Geest volgoot met Zijn liefde en ik daar mocht wenen aan Zijn doorboorde voeten. (Luk. 7:38-39) In de ogen van deze Simon de farizeeër

was ik kennelijk een pest die verdwijnen moest. Dat is later ook gebleken. Telkens wanneer ik hieraan denk, moet ik denken aan die arme/rijke John Warburton, lees hier:

“Hoe wonderlijk werd mijn ziel ingeleid om te zien, dat de dierbare Zaligmaker had vervuld en gehoorzaamd, die Heilige Wet, die ik verbroken had in duizenderlei opzichten, dat al mijn vervloekte zonden op Hem gelegd waren geweest en dat Hij geleden had in mijn plaats. Ik had zulk een gezegend gezicht door het geloof van Zijn doornagelde voeten en handen aan het kruis, van de doornenkroon op Zijn hoofd, en van de speer, die in Zijn hart ging; en Zijn verzoenend bloed vloei­de met zulk een vrede, liefde, blijdschap en vrijheid in mijn ziel, dat ik nauwelijks wist, wat of waar ik was. De arme mensen, die in dezelfde bank met mij zaten, bleven mij met hun ellebogen maar aanstoten, opdat ik stilzitten zou; maar het was mij onmogelijk om stil te zitten of te liggen. O de liefde, die ik gevoelde tot mijn dierbare Zaligmaker, voor zo’n onverdiende vriendelijkheid aan zo’n snode, ja de snoodste schelm, die ooit de aarde droeg! Nooit kan ik uitdrukken een duizendste deel van de haat die ik gevoelde tegenover mijn snode zonden, waarmee ik de Heere der heerlijkheid doorstak. Toen de dienst afgelopen was, ging ik de straat in, de God van mijn zaligheid zegenende, dankende, bewonderende, prijzende en aan­biddende; want tekst op tekst vloei­de in mijn ziel en dat met zulk een kracht, dat ik somtijds verplicht was de hand op de mond te leggen om te beletten, dat ik het niet luid uitroepen zou op straat.” (uit: Weldadigheden van een VERBONSGOD)

Wat mocht ik dit herkennen, en bij wijlen door deze geliefde broeder vertroost worden. Deze Warburton mocht voor mij nog weleens preken, lange tijd nadat hij gestorven was. Ja lezer, als den Heere weleens onverwacht en ongedacht zeer lieflijk overkomt dan is je hart weleens te klein om die liefde te kunnen dragen. Ik was gelukkig niet de enige die niet werd verstaan of niet werd begrepen. Slechts één oude christen uit die gemeente die toen ook deelnam aan de verkondiging van de dood van zijn lieve Zaligmaker, vroeg me later of ik toen nog iets van Zijn liefde had mogen proeven en smaken. Kijk, die man mocht er iets van (her)kennen. Maar ook deze wijze man was door weinigen geliefd en nog minder begrepen, omdat hij mocht spreken van de vergeving der zonden. Deze oude christen mocht ervan getuigen hoe hij de bruid van Christus geworden was. Dat kunnen mensen die nog gehuwd zijn met hun eerste man maar slecht verdragen, Rom. 7:1-3. Enige tijd daarna had ouderling Van Zuijlen de beurt om te lezen tijdens een zondagse leesdienst. De gaven daartoe kunnen hem beslist niet ontzegd worden. Het gaat allemaal prima geordend en keurig netjes op toon, met daarbij een gebed van een halfuur waarin hij tegen God preekt alsof Van Zuijlen uitleggen moest hoe Hij een mens moet bekeren. Werkelijk niet om aan te horen! Dit gedoe begon mij vreselijk tegen te staan en ernstig tegen de borst te stuiten. Hoewel ik geen lid was, maar daar toch ruim acht jaar ter kerke ging, nam ik de vrijmoedigheid om daar toch eens iets van te zeggen. Ik klopte aan op de deur van de consistorie. Een diaken deed open, waarop ik vroeg of ik mocht verder komen. Daar was niets op tegen. Eenmaal binnengekomen sprak ik ouderling Van Zuijlen aan op zijn schijnvrome gebed, en zei hem: “We hebben net Psalm 116 gezongen....ik lag uitgeteerd maar Gij zag op mij neder...etc, zou dan een uitgeteerde tegen God gaan zeggen hoe hij door Hem tot Hem bekeerd moest worden?” Van Zuijlen kreeg een rood hoofd en had daarop weinig te zeggen. Ik vermaande hem in liefde (Ps. 141:5) om met dat gepreek in zijn gebed te stoppen, of anders preekconsent aan te gaan vragen. Vanaf dat moment moest ik weg, en gevoelde ik mij niet meer welkom. Men zocht mij kwijt te raken.

Dat bleek kort daarop bij de voorbereiding van het Heilig Avondmaal. Omdat men mij daar goed kende werd ik gedoogd, ondanks het feit dat ik geen lid was. Vanwege hetgeen was voorgevallen belde ik ouderling Waardenburg op waar ik toen vrij goed bevriend mee was. Hij was immers van alles op de hoogte. Ik vroeg hem of ik nog welkom was vanwege hetgeen was voorgevallen. Hij vroeg me of hij even langs mocht komen. Diezelfde avond raadde hij me 'als vriend' aan om af te blijven. Ik hoefde niet weg te blijven, maar het was beter niet meer deel te nemen aan het Heilig Avondmaal. Die zondag bleef ik wenend thuis. Ik voelde me van iedereen verlaten. De maandag erna kreeg ik een sms'je van ouderling Waardenburg: *"Hoe is het met m'n geliefde vrind?"* Ik antwoordde hem dat ik het wellicht moest waardenen verstoken te blijven van het verbroken Lichaam van Christus, en dit nog wel bewerkstelligd door een goede vrind. Toen kreeg ik een sms'je van hem terug: *"Och wat heb ik gedaan, had ik ouderling Bos maar gestuurd..."*

U begrijpt wellicht welk een dolksteek ik hiermee in mijn rug kreeg geduwd. Ouderling Waardenburg had zich een week daarvoor voorgedaan als een vrind met goede raad, maar nu kwam de aap uit de mouw. Hij had zich voor het karretje van ouderling Bos en ouderling Van Zuijlen laten spannen, om de rust en vrede in hun godsdienstige tentje te bewaren. Och lezer, wat ben ik daar stuk van geweest. Ik gevoelde me buiten de legerplaats geworpen. Later heb ik er de vreugde van mogen smaken, maar toen had ik er wel enige smart van. Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden? (Luk. 23:31) Hoe durven dit soort mensen ouderling te blijven? Is er dan geen God meer Die alles ziet, weet en hoort? Ik heb lange tijd gewacht of het nog goed mocht komen met ouderling Waardenburg. Ik heb hem zelfs nog eens gebeld. Hij zou terugbellen, hetgeen hij nooit heeft gedaan. Hij stuurde mij ten laatste nog een mail waarin hij kenbaar maakte teleurgesteld in mij te zijn geweest. Deze mensen waren overgegeven aan het oordeel der verharding. Wat moest ik mijn geestelijke zinnen nog leren oefenen in de woorden der gerechtigheid tot onderscheiding van goed en kwaad, Hebr. 5:14. Nu heb dit enigszins mogen doen, en ben door schade en schande iets wijzer geworden. Ik heb een weinig achter de coulissen van het kerkelijk theater mogen blikken. Wat ben ik hiervan geschrokken, maar wat ben ik later Gode ook eeuwig dankbaar dat Hij me uit deze kerkelijke troep heeft willen verlossen. Later kreeg ik een boekje van Huntington in handen waarin het onderstaande kreeg te lezen en verstaan. Wat was dit voor mij herkenbaar, en wat was ik dankbaar dat ik nog een overleden broer hebben mocht die hetzelfde ondervonden had als ik. Lees hier:

"Ik heb vaak gedacht, en ik geloof dat dit ook waar zal blijken te zijn in de dag des oordeels, dat velen in onze dagen die veel geleerd hebben en zich vertonen in ambtsgewaad, die eerbied inboezemen bij hun gehoor, de gave der welsprekendheid hebben en kunnen putten uit een aantal goed en zorgvuldig gekozen evangelieteksten, tegelijkertijd verkeren onder de geest der dienstbaarheid. Iedere christen die verkeert onder de werkingen van de geest der liefde en der gematigdheid, kan dit opmerken en voelen door de dienstbaarheid en wettische ijver die zij brengen over degenen die onder hun gehoor zitten, want het zijn niet slechts woorden die hun uitwerking hebben op de kudde – die raken slechts het verstand - maar de kudde drinkt de geest van de herder in, of deze nu wettisch of evangelisch is. Omdat zulke predikanten geen bevindelijke beschrijving kunnen geven van de vrijheid van de Heilige Geest, zijn ze denk ik instrumenten om veel ellendige zielen in de ketenen te houden door, net als

Mozes, de kudde naar de Horeb te leiden. De predikant kan anderen de vrijheid verkondigen, terwijl hij zelf een dienstknecht der verdorvenheid is, zoals de Schriften getuigen. Eens hoorde ik iemand van deze stempel preken. Ik was zo onder de indruk van zijn eerbiedwaardige voorkomen, zijn welsprekendheid en zijn goed gekozen uitdrukkingen, dat ik dacht dat ik hem, als het in mijn vermogen had gelegen, wel naar het graf gevolgd zou hebben en toch verheugde ik snij slechts over zijn welluidende stem. Desondanks bracht hij mij onder zo'n wettische geest, dat ik, terwijl ik naar huis ging, kermde vanwege mijn harde hart tot mijn borst er pijn van deed en ik ervoer hoe mijn ziel daardoor nog lang in de strikken bekneld bleef. Ik ken enige mensen die het ene deel van de dag zitten onder een zeer evangelische predikant en het andere deel van de dag onder iemand die de wet preekte, en ze zien geen verschil. Ze komen van jaar tot jaar ook geen stap vooruit op de weg der bekering. Ik ben heel bang dat ze, als ze nog zeven jaar gediend hebben, nog even ver van de berg Gilead verwijderd zien als nu, want de berg Sinai is als de bergen van Gilboa, waarop dauw noch regen valt.” (Citaat uit: Het Koninkrijk der Hemelen ingenomen door gebed)

Uit het stuk uit het Refdagblad kunt u ook duidelijk opmaken dat ouderling Van Zuijlen alleen dominees uit de Afscheiding wenst te lezen, en wezenlijk een afkeer heeft van de nije leer der reformatie. Ook deze ouderling, én andere voornoemde ouderlingen, zijn voorstanders van genade voor recht, en derhalve groot liefhebbers van het krenken van Gods heilige recht. Zij hebben zich als haters van Gods volk betoont, en wanen zich levend gemaakt door de overtuigen der wet, en reizen met een ingebeelde hemel ter helle. Mits dat God hen nog waarachtig zou willen bekeren. Wat hen het ogenschijnlijke leven is, is mij de dood geworden. (Rom. 6:7) Dat ze zichzelf hiermee bedriegen is heel erg, maar het feit dat zij hun gemeente voor staan te liegen is nog veel erger. Om deze reden heb ik dit niet meer willen verzwijgen. Er wordt toch al zoveel verzwegen en in de kerkelijke doofpot gestopt. De hele boel wordt bedrogen, lezer! De beerput van Rome met al zijn pedofilieschandalen is opengetrokken, maar deze beerput waardoor Gods volk uit de kerken verdreven worden stinkt wezenlijk niet minder erg. Wee den herderen Israels, die zichzelf weiden! zullen niet de herders de schapen weiden? Gij eet het vette, en bekleedt u met de wol, gij slacht het gemeste, maar de schapen weidt gij niet. De zwakke sterkt gij niet, en het kranke heelt gij niet, en het gebrokene verbindt gij niet, en het weggedrevene brengt gij niet weder, en het verlorene zoekt gij niet; maar gij heerst over hen met strengheid en met hardigheid. Alzo zijn zij verstrooid, omdat er geen herder is; en zij zijn als het wild gedierte des velds tot spijze geworden, dewijl zij verstrooid waren. (Ezechiël 34:1-6)

Ik stel me zo voor wanneer deze ouderlingen straks verschrikt voor Gods rechterstoel zullen staan en dan op duizend vragen geen antwoord zullen weten. Nu weten ze wellicht overal nog een antwoord op, maar straks zullen ze met stomheid geslagen zijn. Dan zullen ze rekenschap af moeten leggen van een kerkelijk ambt wat ze zichzelf hebben aangematigd. Van een ambt waardoor ze eer en aanzien hebben gezocht. Van een ambt dat ze misbruikt hebben om Gods volk te verdrukken, en indien het mogelijk ware, hen terug te brengen in duisternis, dienstbaarheid en geestelijke gevangenschappen. (Jes. 42:22-23) Welk een ontluistering zal dat voor hen wezen! Wee hen die hieraan hebben meegewerkt. Ze mochten zich nog bekeren van hun boze werken, eer het voor eeuwig te laat zal zijn. Maar ik vrees weleens dat het voor sommigen te laat zal zijn. Want het wil toch wat zeggen het

werk van de Heilige Geest in iemands hart te hebben aangerand. Ergerde zich ook Judas Iskariot niet aan de zalving van Christus te Bethanie, en had ook Judas geen ogenschijnlijk nobel voorwendsel dat die zalf zeer duur verkocht had kunnen worden voor de armen? (Joh. 12:4-6) Wat zou de hemel voor deze mensen een hel wezen, wanneer ze daar allemaal verlore zielen zullen ontmoeten die ook eens als een snode zondaar aan Zijn doorboorde voeten hebben zitten wenen. Ze zouden het er niet uithouden. De hemel zou hen derhalve uitspugen! Ik zou niet graag in hun schoenen durven staan. God de Schepper en Rechter van hemel en aarde heeft het laatste woord.

Onlangs hoorde ik van iemand dat er tijdens zo'n zelfde maandelijks lidmatenkring iemand sprak over het beroepingswerk binnen de Gereformeerde Gemeenten. Over het curatorium, over de theologische school, en veel andere dingen meer wat daar allemaal mee te maken had. Aan het einde van de avond vroeg ouderling Van Zuijlen aan de spreker wat iemand zoal moest doen om deel uit te kunnen/mogen maken van het curatorium, dat uit dominees en ouderlingen bestaat. Ik zei hem: "Je had op moeten staan en tegen Van Zuijlen moeten zeggen dat hij bijvoorbeeld een indrukwekkende lezing van een voornaam spreker uit de Ger. Gem. moest houden, speciaal bedoeld voor het curatorium. Uiteraard zonder te vermelden van wie de lezing is, anders scoort hij geen puntjes." In ieder geval is ouderling Van Zuijlen al een aardig eind op weg om binnen het kerkelijk refodrom in de schijnwerpers te komen, met zijn vele brochures en mooie prekenboekjes, en komt hij op deze manier wellicht nog eens op de nominatie om als deugdelijk en voornaam ouderling voor het curatorium te worden voorgedragen. Wat heb ik mezelf in deze mensen gruwelijk vergist, lezer. Zou het dan toch alleen maar boekenkastgenade zijn geweest? Werkelijk onvoorstelbaar, maar toch echt waar! Hoe menigmaal heb ik hen gemaïld en uit liefde geschreven tot ernstige waarschuwing, opdat ze tot inkeer zouden komen. Deze mensen kunnen nooit meer zeggen dat ze niet eerlijk gewaarschuwd zijn geworden. Maar ze hebben hun nekken verhard en wilden niet horen. Tenslotte verzocht men mij vriendelijk om voortaan maar niet meer te schrijven. Ik heb er lange tijd smart van gehad, maar dat is nu niet meer. Ik heb mijn zaak in Gods hand overgedragen. De Heere HEERE zij eeuwig geprezen dat Hij me uit deze droesem en uit deze verderfelijke leer heeft willen verlossen. Straks komt de grote dag dat God ieder werk in het gericht zal brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, of hetzij kwaad. (Pred. 12:11-12)

Maar wacht u van de valse profeten, dewelke in schaapsklederen tot u komen, maar van binnen zijn zij grijpende wolven. Aan hun vruchten zult gij hen kennen. Leest men ook een druif van doornen, of vijgen van distelen? Alzo een ieder goede boom brengt voort goede vruchten, en een kwade boom brengt voort kwade vruchten. Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen. Een ieder boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouden en in het vuur geworpen. Zo zult gij dan dezelve aan hun vruchten kennen. Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is. Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam duivelen uitgeworpen, en in Uw Naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt! (Matth. 7:15-23)